

החלטת בית דין העליון

ערעור מועדון שחמט "צים" חיפה על החלטת מנהלת הליגה מיום 21.1.2019

לאחר שהתקיים דיון בערעור שהגישה קבוצת מועדון שחמט "צים" חיפה, על החלטת מנהלת הליגה מיום 21.1.19, להלן החלטתנו:

רקע

לפנינו ערעור קבוצת מועדון שחמט "צים" חיפה א', על החלטת מנהלת הליגה אשר החליטה להעניק ניצחון 4-0 לטובת קבוצת מכבי מעלות תרשיחא א', מן הנימוקים הבאים:

1) ניצחון בלוח 3 בעקבות שימוש שחקן וראש קבוצת צים חיפה, מר שמעון זיו, בטלפון נייד, במהלך משחק, בניגוד לסעיף 23 לכללי הליגה, ולסעיף 11.3.2.1 לחוקת פיד"ה.

2) ניצחון בלוחות 1, 2, 4 בעקבות עזיבת השחקנים את מקום המשחקים, באופן לא ספורטיבי וללא רשות שופט, בניגוד לסעיף 11.2.3 לחוקת פיד"ה.

מסגרת הדיון

הדיון התקיים בהשתתפות סמנכ"ל הליגה, מר אסי פילוסוף וכן נציגי הקבוצות (מר איליה ליברצ'וק ומר רוני קריגר), כאשר כל אחד מהם הביא את גרסתו לאירועים הרלבנטיים.

מצאנו טעם לפגם לכך ששני המעורבים העיקריים, ראשי הקבוצות, לא טרחו להתייצב בפני בית הדין, ובפרט מי שהגיש את הערעור מר שמעון זיו, אשר שימש ראש קבוצת פז חיפה, ועל אף שאין מחלוקת על היותו מחולל האירועים נשוא הליך זה.

בפתח הדיון הודיע נציג קבוצת צים חיפה, כי הקבוצה אינה מערערת על ההחלטה בדבר הניצחון של קבוצת מעלות בלוח 3, וערעורה מתמקד בפסיקת המינהלת על הפסד בשלושת הלוחות הנותרים.

תמצית טענות הצדדים

לגבי הניצחון בלוחות 1, 2, 4 טוענת קבוצת צים חיפה כי הנצחון שנפסק לטובת קבוצת מעלות אינו צודק, היות והמשחק נפסק עקב החלטה חד צדדית לא מוצדקת של ראש קבוצת מעלות, שון לויטן, לעצור את השעונים. עוד נטען כי לא היתה אלימות פיזית או חשש לאלימות מצידו של מר שמעון זיו, ולכן לא התקיימו הנסיבות על פי סעיף 6 לכללי הליגה, המאפשרות להפסיק את המשחק. כמו כן טען בפנינו נציג צים חיפה, כי לאחר שנרגעו הרוחות, הם המתו 5-7 דקות על לוחות המשחק לחידוש השעונים, אך שחקני מעלות לא אפשרו זאת.

קבוצת מעלות טוענת כי החלטת מנהלת הליגה מוצדקת. לטענת נציגה, מר רוני קריגר, עצירת השעונים היתה מחויבת המציאות לאור האווירה הסוערת כתוצאה מהתנהגותו של שמעון זיו, אשר כללה צעקות רמות ודיבור בוטה לרבות איומים וכל זאת בתוך חדר המשחקים – הפרעה שלא איפשרה ליתר השחקנים להמשיך במשחקם. לדברי מר קריגר, שאלת חידוש המשחקים לא עמדה כלל על הפרק מאחר והויכוחים והצעקות, מכיוונו של מר זיו, לא פסקו בשום שלב עד שקבוצת צים חיפה כולה, קמה ועזבה את מקום המשחקים.

דיון והכרעה

1. בית הדין יושב כערכאת ערעור על החלטת מנהלת הליגה, אשר נתנה החלטה מנומקת. ככלל, בית הדין יתערב בהחלטת מנהלת הליגה רק אם ימצאו לכך טעמים כבדי משקל או טעות משפטית ברורה. נקדים ונציין כי במקרה זה, לא מצאנו מקום להתערב בהחלטת מנהלת הליגה, ואנו דוחים את הערעור.

2. קבוצת צים חיפה הודיעה, כאמור לעיל, כי היא חוזרת בה מן הערעור לגבי פסיקת הניצחון בלוח 3 לטובת שחקן מעלות. בקשר לכך נבקש להדגיש כי שמעון זיו, ראש קבוצת צים חיפה, עבר

האיגוד הישראלי לשחמט
בית הדין העליון

באופן ברור על כללי הליגה וחוקת פיד"ה כפי שפירטה מינהלת הליגה בהחלטתה וראה למשל הוראת סעיף 23(ב) לכללי הליגה, האוסרת על כל שימוש בטלפון נייד בזמן משחק.

3. על כן, החלטת מינהלת הליגה למתן נצחון לקבוצת מעלות בלוח 3 – נותרת על כנה.

4. אשר ללוחות 1, 2, 4:

א. אין ספק בעינינו, כי הארוע שהוביל להפסקת המשחקים בכל יתר הלוחות, היתה דרישתו המוצדקת של ראש קבוצת מעלות, שון לויטן (להלן: "לויטן"), כי ייקבע הפסד בלוח 3 עקב השימוש שעשה שמעון זיו בטלפון הנייד במהלך המשחק.

ב. התרשמותנו מהעדויות שהובאו בפנינו, הינה כי תגובתו של שמעון זיו לדרישת לויטן והתנהגותו לאחר מכן **בתוך חדר המשחקים**, היתה בלתי ספורטיבית, אלימה ובוטה. גם אם לא מצאנו בסיס עובדתי לקיומה של אלימות פיזית מצידו, הרי שמדובר בהתנהגות בלתי מקובלת בעליל, ובפרט כאשר עסקין בראש קבוצה ובשחקן ותיק ומנוסה.

ג. בנסיבות אלה, ההחלטה לעצור את השעונים על ידי לויטן, ראש קבוצת מעלות, היתה סבירה ומתבקשת. נציין כי התרשמונו כי עצירת השעונים נעשתה באופן מידי וספונטני לאור ההפרעות של מר זיו בחדר המשחקים - ושלא היה בכך משום החלטה סופית לגבי גורל המשחק. נוסף כי עצירת השעונים הינה מהלך מקובל, כאשר יש הפרעה כלשהי למשחק. עם זאת, יש לחדש את המשחק ברגע שההפרעה חולפת.

ד. השאלה שעומדת לפתחנו היא מדוע לא חודש המשחק לאחר אותה עצירה ספונטנית, ועל מי מוטלת האחריות לאי חידוש המשחק?

(1) לגירסת נציג צים חיפה, בשלב מסוים הרוחות שכנו ובמשך כ-5-7 דקות ישבו כל השחקנים בחדר, כולל שמעון זיו ושון לויטן, בשקט וברגיעה מוחלטת, ושמעון זיו דרש לחדש את המשחק (מבלי להעמיד כתנאי גם את חידוש המשחק גם בלוח 3), אלא שחברי קבוצת מעלות לא הגיבו כלל לפנייה זו ולא חידשו את המשחק. רק בשלב זה, עזבו כל חברי קבוצת צים חיפה את מקום המשחקים ונסעו לחיפה.

(2) לגירסת נציג מעלות, מר רוני קריגר, אין בסיס לדברי נציג מעלות וה"רגיעה" הנטענת לא היתה ולא נבראה. לגירסתו, הרוחות סערו במשך דקות ארוכות, ושמעון זיו לא הפסיק לצעוק צעקות רמות, תוך שימוש בביטויים משפילים ומזלזלים כלפי שון לויטן, שהינו נער צעיר בן 17, ואף איומים בדבר קשריו של מר זיו עם האיגוד. לטענת קריגר, היתה התמתנות של פחות מדקה בטרם החל מר זיו לצעוק שוב גם מחוץ לחדר המשחקים, וקבוצת צים חיפה עזבה את מקום המשחקים עוד לפני סיום השיחה שקיים לויטן עם אסי פילוסוף. מר קריגר טען שלא שמע, בשום שלב, ששמעון זיו ביקש לחדש את המשחק.

(3) לבד מהיותה קוהרנטית ומשכנעת, הרי שעדותו של רוני, קיבלה חיזוק משמעותי בעדותו של אסי פילוסוף, אשר מסר כי שון דיווח לו על האירועים שהובילו אותו לעצור את כל השעונים, אך בשלב זה קבוצת צים חיפה טרם עזבה ולא היתה החלטה סופית לגבי גורל המשחק בשלושת הלוחות האחרים. קבוצת צים חיפה עזבה, להבנתו של פילוסוף, רק במהלך שיחתו עם לויטן, מבלי שמר זיו יותר עימו קשר ומודיע לו על החלטתו ובלי להמתין לרגיעה שהיתה מאפשרת את חידוש המשחקים כאמור.

5. אנו מעדיפים כאמור את גירסת נציג מעלות. התרשמונו שבשום שלב לא היתה רגיעה מספקת שבה התקיים דיאלוג, כטענת נציג צים חיפה, שבו דרשה צים חיפה לחדש את המשחק ומעלות סירבה. אנו מקבלים את הטענה שקבוצת צים חיפה עזבה את המקום תוך כדי שיחתו של לויטן עם פילוסוף, לפני שנרגעו הרוחות ומבלי להיוועץ או להמתין להנחיות פילוסוף.

6. איננו מקבלים את הטענה כי שמעון זיו דרש באופן רגוע, כי יחדש המשחק, וכי לא עמד על כך שיחדש בלוח 3. עדות זו אינה מתיישבת עם עדותו של אסי, אשר העיד כי מר זיו ניהל איתו

האיגוד הישראלי לשחמט
בית הדין העליון

ויכוח סוער בטלפון לגבי השאלה האם מגיע לו הפסד בשל השימוש בטלפון. שמעון זיו סבר שלא מגיע לו הפסד, ולא ראה פסול כלל בשימוש בטלפון. גם בערעור דנן טען שההפסד שנפסק לו אינו מוצדק. לכן, אנו מתקשים לקבל את הגירסה ששמעון זיו היה רגוע ושלם, והסכים, ואף דרש, שיחודש המשחק אף ללא לוח 3 – גרסה שצצה רק במסגרת הדין בערעור זה, בניגוד לאופן הצגת הדברים בפני מיינהלת הליגה ובמסגרת הודעת הערעור עצמה.

7. אנו רואים בקבוצת צים חיפה אחריות לתוצאה הסופית של הפסקת המשחק. נציג קבוצת צים חיפה הדגיש בפנינו מספר פעמים כי "הם (מעלות) עצרו את השעונים ולכן הם צריכים לחדש את המשחק". מתקבל הרושם שקבוצת צים חיפה מיהרה להסתלק מן המקום, ויתכן שעשה זאת מתוך סברה כי בנסיבות אלה קבוצת מעלות תישא באחריות להפסקת המשחק.

8. אלא שלטעמנו, עצירת השעונים היתה זמנית בלבד, כפי שמקובל לעשות בכל מקרה בו נוצרת הפרעה למהלך התקין של המשחק. לא היה בכך כל כוונה להפסקת המשחק באופן סופי. מצופה היה מקבוצת צים חיפה להמתין במקום המשחקים עד להרגעות הרוחות, ואז לדרוש בתום לב ובאופן ספורטיבי את חידוש המשחק.

9. אילו קבוצת צים חיפה היתה ממתנה לרגיעה, ומנהל קבוצת מעלות היה עומד בכל זאת על הפסקת המשחק בכל הלוחות עקב הטענה אלימות פיזית מצדו של מר זיו, אז יתכן שהיינו קובעים שלא היתה הצדקה להפסקת המשחקים בשלושת הלוחות הנותרים, שהרי, גם בפנינו, לא הוכח שהיתה אלימות פיזית כדרישת סעיף 6 לכללי הליגה (כפי שגם נקבע על ידי מנהלת הליגה, ולא ראינו מקום להתערב בקביעה זו).

10. ואולם כאמור, מסקנתנו הינה כי קבוצת צים חיפה הזדרזה לעזוב את המקום כאשר הרוחות עדיין סוערות, תוך כדי המשך צעקות של שמעון זיו, בשלב שבו עדיין לא בשלה האווירה לחידוש המשחק – ועל כן, לפיכך, אין לה להלין אלא על עצמה בלבד.

11. עוד נציין כי מאחר וכבר התקיימה התייעצות פעילה ובזמן אמת מול מר אסי פילוסוף, הגם שלא היתה חובה לעשות כן, הרי שמצופה היה שקבוצת צים חיפה תכבד את מנהל הליגה ותמתין לחוות דעתו או תיידע אותו בדבר כוונתה לעזוב את אזור המשחקים כאמור.

לסיכום, אנו קובעים כי משעזבו שחקני קבוצת צים חיפה את מקום המשחקים באופן לא ספורטיבי, ללא ניסיון אמיתי להירגע ולחדש את המשחק, בניגוד לסעיף 11.2.3.1 לחוקת פיד"ה.

נוסיף כי שמעון זיו אינו שחקן מן השורה, אלא שחקן ותיק וראש קבוצה, ואנו רואים בו, במידה רבה, אחראי לתוצאות העגומות של משחק זה. בכל זאת נדגיש, כי לא בגלל התנהגותו נקבע ההפסד בשלושת הלוחות הנוספים, אלא ההפסד הוא בשל נטישת חברי הקבוצה לפני תום המשחק.

הסנקציה שנקבעה על ידי מנהלת הליגה להתנהגות חברי הקבוצה, תואמת את הנסיבות, ואיננו רואים טעם להתערב בהחלטתה. ראה לענין זה סעיף 11.6 לחוקת פיד"ה, המפנה לרשימת העונשים האפשריים המפורטת בסעיף 12.9.

מצאנו כי העונש שנגזר הינו סביר ומידתי, בנסיבות העניין.

היות והערעור נדחה, לא תוחזר אגרת הערעור.

ניתן היום, 17 בפברואר 2019

עו"ד אסתי נדל

מר עמירם קפלן
3

עו"ד רן עמיאל